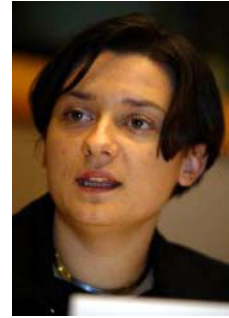

Ani za milión dolárov

Čo utvára kresťanský pohľad na človeka?

Jedna elegantná Američanka raz sprevádzala Matku Terezu, keď sa starala o ťažko chorých. Pri umývaní chorého na lepru znechutene odvrátila svoju tvár so slovami: „Ja by som to nerobila ani za milión dolárov!“ „Ani ja nie,“ odpovedala na to Matka Tereza!

Matka Tereza mala silnú motiváciu - pohľad na človeka vedený Kristom. „Chápať človeka stvoreného na Boží obraz“, „v každom človeku vidieť Krista“ a „vidieť hodnotu človeka ako osoby, nie ako prvok výrobného reťazca, alebo ako objekt mojich záujmov“: to sú niektoré vlastnosti kresťanského obrazu človeka.

Človek je veľkolepý: človek nie je „niečo“, ale „niekto“. Jednoducho nie je podrobený svojim inštinktom. On je „osobou“, nositeľom vlastného sveta: vnímanie, uvažovanie, želanie, aspirácia a napokon rozhodovanie sa vytvárajú unikátny *vnútorný život*, ktorý je trvalo nasmerovaný na hľadanie dobra, pravdy a krásy. Človek je bytosť, ktorému sa pravda a skutočnosť odhaľujú.

Tento vnútorný život môže človek *zdieľať* a zároveň ho v druhom objavovať. Rovnako *schopnosť milovať*, teda darovať sa, je špecificky ľudská a osobná.

Tieto ľudské skúsenosti a pozorovania postačujú na to, aby bola človeku priznaná osobitná dôstojnosť, vlastné práva a ochrana. Ako kresťania vidíme však viac: Nielen to, že bol človek stvorený ako *obraz Boha*. Ale tým, že Boh sa stal človekom, povýšil ho na priateľa a dediča.

Ale čo znamenajú tieto úvahy v praxi? Jeden jediný človek má väčšiu hodnotu ako celý vesmír. Preto nemôže byť využívaný ako nástroj, inštrument. Preto napríklad človek nemôže byť vydržiavaný ako rukojemník na uskutočnenie politických cieľov. Rovnako nesmie slúžiť ako holý nástroj osobného sexuálneho uspokojovania.

Pri uvažovaní na úrovni štátu znamená kresťanský obraz človeka asi toľko, že cieľom politiky nemá byť *najväčšie blaho väčšiny*, ale čo najväčšie možné blaho všetkých. Aj slabým treba napomáhať, dokonca aj keď v ich životoch navonok nevidno žiadny zmysel ani produktivitu. Vďaka kresťanskému obrazu človeka sa v štáte vykorisťovanie a nátlak stanú tabu – veď ľudské práva treba naplno rešpektovať. Popritom jednotlivcovi musí byť ponúknutá možnosť rozvoja.

Život nemáme vo vlastných rukách – preto si ho nesmieme „vziať“. Človek je povoláný k niečomu väčšiemu. Iba Boh je pánom nad životom a smrťou. Aj keď život zdanlivo už nie je viac hodný žitia: nám neprináleží rozhodovať. Práve na túto súvislosť poukazuje Dostojevskij, keď hovorí: „Ak Boh neexistuje, potom je všetko dovolené.“ Vylúčenie trpiacich – od eutanázie na želanie až po zabíjanie novonarodených – nezodpovedá dôstojnosti človeka.

Európa je ešte stále kresťanstvom silne ovplyvnená: Mnohí sú poznačení kresťanským pohľadom na človeka. Čím viac sa však takýto obraz vzdáľuje od jeho koreňov a od samotnej viery, tým viac mu hrozí rozklad, a o to viac je ohrozený jednotlivec. Keď kresťanské presvedčenie prestáva byť relevantným vo verejnom živote, vzniká fatálna nerovnováha medzi našimi technologickými vymoženosťami a našou morálnou silou.

Dnešná diskusia o zedefinovaní Európy teda nie je o boji ľudí žijúcich z nostalgie, ale o prejavení veľkej zodpovednosti za dnešné ľudstvo.

Dr. Gudrun Kugler, ‚Europa für Christus!‘ Wien.